

แบบฟอร์ม

รายงานงาน

แผนแม่บท ด้านที่ 12 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ชื่อกลยุทธ์ที่ 2 : ส่งเสริมมาตรฐานฟาร์มโคนม และความปลอดภัยทางชีวภาพ

ชื่อแผนงานที่ 1 : โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าปศุสัตว์สู่มาตรฐาน

หน่วยงาน : กลุ่มรับรองด้านการปศุสัตว์

ผู้ประสานงาน : ชื่อ-นามสกุล นายอภิรักษ์ คงนรินทร์

ตำแหน่ง นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

โทรศัพท์/โทรสาร 02-653-4444 ต่อ 3158

E-mail address : farm@dld.go.th

1. หลักการและเหตุผล

นโยบายของรัฐบาลตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในเรื่องการสร้างความสามารถในการแข่งขันด้านเกษตรปลอดภัยมุ่งเน้นการยกระดับฟาร์มให้ได้รับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีหรือมาตรฐานฟาร์ม (Good Agricultural Practices: GAP) และการพัฒนาคุณภาพน้ำนมดิบให้ได้มาตรฐานและปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค ดังนั้นเกษตรกรจึงต้องมีการบริหารจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นทั้งปรับปรุงแบบการเลี้ยง การจัดการโรงเรือน และการให้อาหารที่ดี เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตและพัฒนาคุณภาพน้ำนมดิบให้สูงขึ้น ส่งผลให้ผู้บริโภคได้บริโภคน้ำนมที่มีคุณภาพปลอดภัย อย่างไรก็ตาม การรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีในปัจจุบันส่วนใหญ่มักเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีความพร้อมในด้านการปรับปรุงฟาร์มและการจัดทำระบบต่างๆภายในฟาร์มมาตรฐาน แต่ในเกษตรกรรายย่อยมักพบปัญหาในการจัดการระบบเอกสาร การพยายามให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกันเพื่อช่วยเหลือกันในการจัดทำระบบต่างๆ ภายในฟาร์ม มาตรฐาน จึงเป็นช่องทางหนึ่งที่ช่วยเหลือให้เกษตรกรรายย่อยเข้าสู่มาตรฐานได้มากขึ้น และช่วยกันดูแลและกระตุ้นการสร้างมาตรฐานการเลี้ยงในกลุ่มเกษตรกรด้วยกันได้

ระบบควบคุมภายใน (Internal Control System: ICS) คือระบบประกันคุณภาพของกลุ่มเกษตรกรที่มีการใช้เอกสารระบบงานควบคุมภายใน ซึ่งต้องทำการตรวจสอบภายในกลุ่มแต่ละรายเป็นประจำทุกปี โดยมีกรมปศุสัตว์ที่เป็นหน่วยงานภายนอก ทำหน้าที่ประเมินประสิทธิผลของระบบควบคุมภายใน รวมทั้งสุ่มตรวจสอบเกษตรกร เพื่อให้การรับรองมาตรฐานแก่กลุ่มเกษตรกร สำหรับการรับรองระบบควบคุมภายในของการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม (Group Certification) นี้ เป็นระบบการรับรองอีกรูปแบบหนึ่งที่จะช่วยผลักดันฟาร์มโคนมให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน โดยใช้การบริหารจัดการภายในของกลุ่มของเกษตรกร ซึ่งเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้การบริหารจัดการภายใน ซึ่งเหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อยที่มีจำนวนมากและรายได้น้อย

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดทำระบบควบคุมภายใน (ICS) สำหรับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม
2. เพื่อเพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมในประเทศไทย
3. สร้างเสริมความเชื่อมั่นในการผลิตสินค้าปศุสัตว์ปลอดภัย ต่อผู้บริโภคภายในประเทศและประเทศผู้นำเข้าเนื้อสัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ในประเทศไทย

3. เป้าหมาย

มีกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่มอย่างน้อย 1 กลุ่ม

4. แนวทางการขับเคลื่อน

1. จัดหลักสูตรอบรมผู้ตรวจประเมินการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม
2. จัดหลักสูตรอบรมการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่มสำหรับเกษตรกร
3. สนับสนุนความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจให้กับกลุ่มเกษตรกรที่สนใจการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม โดยมีสำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์หรือสำนักงานปศุสัตว์เขตคอยให้คำปรึกษาในเรื่องการจัดทำระบบควบคุมภายใน (ICS) ของกลุ่มเกษตรกร

5. ความเชื่อมโยง

จัดเวทีส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้แทนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองปัจจัยการผลิต เปรียบเทียบเปิดตลาด

6. ผลผลิต ผลลัพธ์ และดัชนีชี้วัดความสำเร็จ

6.1 ผลผลิต (Output)

ฟาร์มโคนมสามารถพัฒนาระบบการเลี้ยงให้ได้มาตรฐานแบบกลุ่มตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด

6.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

1. มีกลุ่มเกษตรกรได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม
2. มีเกษตรกรได้รับการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนม
3. สร้างรายได้ให้อุตสาหกรรมผลิตปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง กระจายไปสู่เกษตรกรและผู้ประกอบการ
4. การยกระดับมาตรฐานการผลิตและคุณภาพน้ำนม เพิ่มศักยภาพของเกษตรกรและผู้ประกอบการโคนมของไทยให้มีความเข้มแข็ง

6.3 ผลกระทบ (Impact) (ต่อประชาชน เศรษฐกิจ และสังคม)

1. ประชาชนได้บริโภคนมที่มาจากกระบวนการจัดการที่มีมาตรฐานการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมรองรับ

2. ผู้ประกอบการฟาร์มโคนมสามารถขายนมได้ราคามากขึ้น ส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

7. หน่วยงานร่วมดำเนินงาน

1. สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์
2. สำนักงานปศุสัตว์เขต
3. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. จำนวนฟาร์มมาตรฐานโคนมเพิ่มมากขึ้น
2. ปริมาณและคุณภาพน้ำนมดิบเฉลี่ยระดับประเทศสูงขึ้น
3. รองรับการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) โดยเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี เป็นการป้องกันการนำเข้าผลิตภัณฑ์นมที่ไม่ได้มาตรฐาน เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเปิดตลาดส่งออกสินค้าผลิตภัณฑ์นม

9. การติดตามและประเมินผล

1. ติดตามผลการปฏิบัติงานการตรวจรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมในระบบ E-operation
2. ประเมินผลจากจำนวนกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ผ่านการรับรองการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคนมแบบกลุ่ม